

Raadsvoorstel**Overbetuwe: Naar klimaatneutraal**

Ons kenmerk: 09rv000055

Programma(speerpunt): Milieuzorg

Nummer: **12.**

VERGADERING COMMISSIE
- 8 JULI 2009 <i>Ruimte</i>
d.d. :
AGENDA PUNT : 11

Elst, 6 mei 2009

AAN DE RAAD**1. Samenvatting**

Het uitvoeringsprogramma 'Overbetuwe: Naar klimaatneutraal' beschrijft de noodzakelijke eerste stappen om te koersen naar een klimaatneutraal gemeentelijk apparaat in 2015 en een klimaatneutrale gemeente Overbetuwe in 2030. In het programma zijn 73 actiepunten voor de gemeente geformuleerd die voor de komende 4 jaar deze eerste stappen markeren. Met het beschrijven en prioriteren van deze stappen is antwoord gegeven op de hoofdvraag van de gemeenteraad in haar raadsbesluit van 30 oktober 2007. In haar besluit vroeg de gemeenteraad destijds concreet welk activiteiten de gemeente Overbetuwe *in gang* moet zetten om in 2030 klimaatneutraal te zijn. De raadsopdracht is hierbij leidend geweest in de uitwerking tot een programma met actiepunten. De actiepunten vormen in feite de ruggengraat van de nota.

De komende 4 jaar wordt ook jaarlijks de voortgang van de actiepunten gevolgd, zodat na deze periode een goede evaluatie mogelijk is. Deze evaluatie is dan de basis om vervolgstappen te zetten om het einddoel te bereiken: een gemeente die netto geen bijdrage meer levert aan de vergroting van de hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer.

De ambities in de nota zijn hoog, maar realistisch en passen uitstekend binnen het scenario van de gemeente als voorloper. Het raadsbesluit van de gemeenteraad sprak destijds zelfs van 'Wie niet waagt die niet wint'.

De nota prikkelt niet alleen de gemeentelijke organisatie om samen te werken aan een klimaatneutrale gemeente, maar daagt ook de samenleving uit om de handschoen op te pakken. De samenwerking met inwoners en bedrijven komt regelmatig terug in de actiepunten, zodat de betrokkenheid van de inwoners en bedrijven bij het klimaatbeleid vergroot wordt. Een afzonderlijk communicatieplan beschrijft later de noodzakelijke inzet van communicatiemiddelen om deze betrokkenheid van alle doelgroepen te waarborgen.

2. Waarom naar de raad

Op 30 oktober 2007 besloot de gemeenteraad van de gemeente Overbetuwe voor het aanstellen van een klimaatcoördinator voor 2008 met de insteek om een integrale aanpak op het gebied van het klimaatbeleid te realiseren. Het raadsbrede besluit was destijds gebaseerd op een initiatiefvoorstel van GroenLinks, ChristenUnie, VVD en PvdA. In het voorstel 'Overbetuwe: Prachtig groen tussen stad en land' was opgenomen dat de coördinator antwoord moet geven op de vraag welk beleid de gemeente Overbetuwe in gang moet zetten om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In een (nieuw) voorstel aan de gemeenteraad dient het antwoord te zijn geformuleerd en toegelicht. De activiteiten hebben een plek gekregen in het uitvoeringsprogramma 'Overbetuwe: Naar klimaatneutraal'. Het uitvoeringsprogramma maakt hierbij gebruik van de subsidieregeling 'Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven' (SLOK). Deze regeling is door het Rijk opgesteld om nationale doelstellingen te realiseren met lokale initiatieven.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Het uitvoeringsprogramma 'Overbetuwe: naar klimaatneutraal' als uitwerking van het raadsbesluit van 30 oktober 2007 geeft antwoord op de hoofdvraag welke activiteiten de gemeente Overbetuwe in gang moet zetten om in 2015 een klimaatneutraal gemeentelijk apparaat te hebben en in 2030 een klimaatneutrale gemeente Overbetuwe te zijn.

Het uitvoeringsprogramma beschrijft de noodzakelijke eerste stappen om te koersen naar de doelstelling. In het programma zijn 73 actiepunten voor de gemeente geformuleerd die voor de komende 4 jaar deze eerste stappen markeren. Met het beschrijven en prioriteren van deze stappen is antwoord gegeven op de hoofdvraag van de gemeenteraad. De randvoorwaarden van de SLOK regeling en de afstemming met de gemeentelijke afdelingen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de prioritering van de actiepunten. De komende 4 jaar wordt uiteraard jaarlijks de voortgang van de actiepunten gevolgd, zodat na deze periode een goede evaluatie mogelijk is. Deze evaluatie is dan de basis om vervolgstappen te zetten om het einddoel te bereiken: een gemeente die netto geen bijdrage meer levert aan de vergroting van de hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer.

Er zal een monitorplan worden opgesteld na vaststelling van deze nota, zodat kan worden gemeten in hoeverre de gemeente op koers zit naar klimaatneutraliteit.

Het college vraagt de gemeenteraad in te stemmen met het uitvoeringsprogramma dat de eerste stappen aangeeft op weg naar een klimaatneutrale gemeente.

4. Argumenten en alternatieven

Op basis van de raadsopdracht zijn de activiteiten opgenomen in een concreet uitvoeringsprogramma. Als randvoorwaarde uit de raadsopdracht zal het uitvoeringsprogramma ook verankerd worden in het nieuwe milieubeleidsplan dat later dit jaar wordt opgesteld. In de werkwijze van dat milieubeleidsplan zal er een integrale gebiedsgerichte aanpak komen met de milieuaspecten duurzaamheid (klimaatbeleid), milieuhygiëne en ecologie. Deze aanpak van het milieubeleid mogen we best een trendbreuk noemen. Deze trendbreuk is aangekondigd in het strategische document 'Milieukompas voor de toekomst' dat als separaat voorstel is aangeleverd. Het "Milieukompas" geeft aldus de richting aan voor het nieuwe Milieubeleidsplan. Het Milieukompas maakt duidelijk wat we met het milieubeleid en de uitvoering willen bereiken. Het geeft aan hoe voorkomen kan worden dat milieuambities (normen) elkaar gaan overlappen en hoe er voor kan worden gezorgd dat milieukwaliteiten een vaste plaats krijgen in de afweging met andere belangen. Ook maakt het duidelijk dat milieukwaliteit onlosmakelijk is verbonden met de kwaliteit van onze leefomgeving. Het Milieukompas en het nieuwe Milieubeleidsplan richten zich aldus niet sec op de milieunorm, maar op het realiseren van een goede omgevingskwaliteit. Deze koersverandering is nodig om in te kunnen spelen op de veranderende wetgeving, trends en ontwikkelingen en de kernopgaven van de Ontwerp Toekomstvisie+.

Bij de beoordeling van de gemeentelijke projecten, zoals bijvoorbeeld woningbouwprojecten of de invulling van bedrijventerreinen zullen dus naast duurzaamheid ook milieuhygiëne (geluid, bodem, lucht) en ecologie onderdeel uitmaken van een gebiedsgericht beleidskader dat ruimte geeft voor gebiedspecifieke kansen en voor integrale afwegingen met andere belangen (bijv. economische belangen). Als voorbeeld kan gesteld worden dat in beginsel duurzaamheid voor gaat op leefbaarheid of economie. Op het niveau van projecten en plannen kan echter omwille van lokale doelstellingen met een degelijke motivering anders beslist worden. Hiermee is ook rekening gehouden bij de formulering van de activiteiten in het uitvoeringsprogramma.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De uitvoering van de actiepunten in het uitvoeringsprogramma gebeuren in een projectmatige omgeving, waarbij twee klimaatcoördinatoren van de afdeling Bouwen, Wonen en Milieu gezamenlijk sturing geven aan een gemeentebrede projectgroep. In deze, nog te vormen, projectgroep zal tweemaandelijks een terugkoppeling plaatsvinden van de voortgang van de opgepakte actiepunten. Een gemeentebrede projectgroep borgt hierbij niet alleen het integrale karakter van het klimaatbeleid maar zorgt ook voor creativiteit en uitwisseling van ideeën tussen verschillende vakafdelingen. Door de regelmatige terugkoppeling van de diverse gemeentelijke afdelingen in de projectgroep blijven de interne uren en externe kosten ook beheersbaar in het project. De randvoorwaarden van de SLOK regeling en de afstemming met de gemeentelijke afdelingen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de prioritering van de actiepunten over de vier jaar.

6. Communicatie

In de uitvoering van de eerste stappen van het klimaatbeleid is communicatie essentieel. Vooral in het begin van een nieuw (ambitieuw) project zijn kritisch geluiden mogelijk. Dit vraagt dan ook om voldoende aandacht voor de diverse doelgroepen van het klimaatbeleid. De interne doelgroepen, zoals commissie- en raadsleden, collegeleden en ambtelijke organisatie moeten tijdig geïnformeerd worden over bijvoorbeeld de financiële en operationele consequenties. De externe doelgroepen, zoals inwoners, bedrijven, dorpsraden en wijkplatforms verdienen voldoende aandacht om mogelijke weerstand te voorkomen en samenwerking en betrokkenheid te creëren. Elke bovenstaande doelgroep vraagt om een verschillende manier van benaderen. Om deze benadering uit werken wordt een communicatieplan uitgewerkt aan de hand van een doelgroepenanalyse.

7. Kosten, baten en dekking

In 'Overbetuwe naar klimaatneutraal' is een uitvoeringsprogramma opgenomen dat is opgebouwd uit 73 actiepunten. In dit uitvoeringsprogramma worden kort de actiepunten en de financiële consequenties per actiepunt omschreven. De kosten die genoemd worden zijn een optelsom van de lasten in de periode 2009-2012. Hierin is geen onderscheid aangebracht in incidentele en structurele lasten. Tevens zijn de kosten voor de FTE uitbreiding niet in het uitvoeringsprogramma verwerkt.

Omdat het aantal actiepunten zeer omvangrijk is en nog niet alle onderdelen in detail zijn uitgewerkt is het in deze fase nog niet mogelijk om alle financiële consequenties van de nota volledig in beeld te krijgen. Er is dus volstaan met een financiële beoordeling op hoofdlijnen. De genoemde bedragen in het uitvoeringsprogramma zijn gedeeltelijk indicatief.

In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van de nota samengevat. Deze tabel is gebaseerd op het uitvoeringsprogramma van de nota. In deze tabel is echter wel het onderscheid gemaakt in incidentele en structurele lasten. Tevens zijn de kosten van de gewenste uitbreiding met 2,6 FTE (1,6 FTE klimaatcoördinator en 1 FTE FAZA) vanaf 2010 verwerkt.

Wij stellen u voor om de beoordeling van de financiële consequenties vanaf 2010 plaats te laten vinden tijdens de begrotingsbehandeling 2010. Tevens verzoeken wij u de eenmalige lasten voor 2009 ten laste te brengen van de te ontvangen subsidie.

	Eenmalig				Structureel			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Kosten 73 actiepunten	10.250	347.750	58.250	55.300	0	181.264	1.250	0
Dekking vanuit subsidie*	-19.431	-38.862	-38.862	-38.862	0	0	0	0
Per saldo	-9.181	308.888	19.388	16.438	0	181.264	1.250	0

Alle bedragen excl. 19% comp. BTW, danwel BTW n.v.t.

* Dekking vanuit subsidie

In totaal is er gerekend met een verwachte subsidie van € 155.448. Indien we daadwerkelijk voor de subsidie in aanmerking komen zullen we dit bedrag uitbetaald krijgen over een periode van 4 jaar. De eerste ontvangsten zullen we vanaf halverwege 2009 ontvangen. Omdat het uitvoeringsprogramma's loopt t/m 2012 zijn in de eerder vermelde financiële tabel de kosten inzichtelijk gemaakt t/m 2012. Naar verwachting zullen we ook in 2013 nog over een half jaar subsidie ontvangen. Dit is een bedrag van € 19.431.

In de periode van besluitvorming door het college (6 mei 2009) en het besluitvorming door de gemeenteraad (30 juni 2009) zal de gemeente Overbetuwe een toezegging krijgen van de subsidieverstrekker. **Wij stellen u voor - indien de subsidieverstrekker niet (volledig) akkoord gaat - eventueel gemiste subsidiegelden volledig aan te vullen met gemeentelijke middelen.**

Er zal onderzocht worden of het mogelijk is om voor andere subsidieregelingen in aanmerking te komen. (bijvoorbeeld Provincie Gelderland)

Overig

Zoals eerder genoemd zijn nog niet alle financiële consequenties inzichtelijk. Het uitvoeringsprogramma bevat een aantal pilot-projecten en een aantal beleidsaanpassingen. Tevens worden er eisen gesteld aan het nieuwe gemeentehuis. De financiële consequenties van deze onderdelen zullen pas blijken na uitvoering van deze pilots en het ontwikkelen van het nieuwe beleid. Daarnaast verwacht de vakafdeling een financieel voordeel te behalen door energiebesparing. De financiële consequenties hiervan zullen ook in een later stadium inzichtelijk zijn. Op dat moment kunnen deze in de gemeentelijke begroting verwerkt worden.

Zoals eerder in de tabel in deze paragraaf is af te lezen zijn samengevat de financiële consequenties als volgt:

Eenmalige lasten

Eenmalige last 2009:	€ 10.250
Eenmalige last 2010:	€ 347.750
Eenmalige last 2011:	€ 58.250
Eenmalige last 2012:	€ 55.300
Totaal:	€ 471.550
Af: subsidiebijdrage (voor 4 jaar)	- 155.448 (incl. € 19.431 van 2013)
Per saldo	€ 316.102

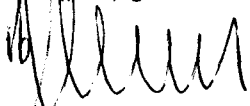
Indien de subsidiebijdrage lager uitvalt, zullen de eenmalige gemeentelijke lasten met een identiek bedrag stijgen.

Structurele lasten

Structurele last vanaf 2010:	€ 181.264
Structurele last vanaf 2011:	€ 1.250
Totale structurele last vanaf 2011	€ 182.514

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de (plv.) gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. W.J. Salet

E. Tuijnman.

8. Relevante stukken

1. Uitvoeringsprogramma 'Overbetuwe: naar klimaatneutraal'
2. Raadsbesluit van 30 oktober 2007 op basis van initiatiefvoorstel 'Overbetuwe: Prachtig groen tussen stad en land'
3. DVD Zembla

Portefeuillehouder: Frits Witjes

Behandelend ambtenaar voor technische vragen: Theo Willems en Astrid Berns (0481) 362182, email: info@klimaatneutraal.nl